

Framgång för dansk grisproduktion med utegrisar

Greensgaard, beläget i Vorslunde nära Give i Vejle-regionen i Danmark, drivs av Lene Conradsen och Peter Bruun. Gården, som har 1 100 suggor, producerar årligen cirka 30 000 slaktsvin och utmärker sig genom sin unika free range-uppfödning. Köttet säljs dessutom genom ett exklusivt avtal med den danska livsmedelskedjan Rema 1000.

Lene Conradsen och Peter Bruun driver Greensgaard, där de tillsammans sköter om 1 100 suggor och producerar 30 000 slaktgrisar årligen. Deras gård är en av de största i Danmark för uppfödning av grisar utomhus. Foto: Ausrine Öhrström

Sedan starten har gården vuxit från 200 till 1 100 suggor, och personalstyrkan har ökat från tre till uppåt 20 medarbetare från åtta olika nationaliteter. Arbetet på gården är intensivt och omfattar allt från utfodring till att hantera logistiken för de 450 hektar som gården sträcker sig över.

Av gårdens totala areal används 92 hektar för suggorna, och marken roteras varje år för att ge den möjlighet att hämta sig och bibehålla sin bördighet.

– Att fodra suggorna utomhus är en heldagsuppgift. Inomhus trycker man bara på en knapp, men här är det ett helt annat jobb, säger Peter Bruun.

Utfodringen av suggorna sker en gång om dagen mellan 07:00 och 15:00. Dessutom måste gårdens 200 vattentråg kontrolleras regelbundet, vilket är ett omfattande arbete – särskilt under vintermånaderna när isbildning kan bli ett problem. För att underlätta för de anställda roteras denna uppgift, så att alla får möjlighet att dela på ansvaret.

– Om vi fodrar senare än 15–16-tiden går suggorna ändå in för att sova, då kommer de inte ut, säger Lene.

På gården växer grisarna upp utomhus med gott om utrymme att röra sig fritt. Kultingarna växer upp nära sina mödrar och har tillgång till skyddande halmfyllda hyddor. Efter avvänjning vid 35 dagar, när de väger 11–12 kilo, flyttas de till stallar med både rymliga inomhusutrymmen och stora utomhusytor.

– Från det att de kommer in till stallet vid elva kilo och fram till slaktvikt, har grisarna ett utrymme som är dubbelt så stort både inomhus och utomhus, jämfört med en vanlig gård, berättar Peter.

Lene och Peter håller öppna gårdsdagar varje månad, där konsumenter är välkomna att se hur grisarna lever och föds upp. Genom dessa evenemang och deras närvaro på sociala medier skapar de en personlig kontakt med sina kunder.

Foto: Ausrine Öhrström

Foder och välmående

Smågrisarna får extrafoder från 2,5 veckors ålder fram till 35 dagar, via en liten foderautomat. När de är fem veckor gamla och kommer in i stallet, matas de inomhus med samma typ av foder som inomhusuppfödda grisar. Där växer de till sig innan de går till slakt vid cirka 120 kilos vikt.

För 1,5 år sedan beslutade man sig för att genomföra en hälsotransition på gården. Efter att ha haft för många sjukdomsproblem valde man att stänga ner och börja om med SPF-grisar (Specific Pathogen Free), en sjukdomsfri besättning. Tidigare hade man haft DanBreds suggor, men bytte till TN70, en hybrid som man menar bättre passar för förhållandena på gården.

Bytet av djurmaterial berodde på gårdens arbete med frilandssystem, där 20 födda kultingar per sugga blev för mycket att hantera. Därför föredrar man nu 16 kultingar per sugga, vilket gör att grisarna föds större och starkare, med mer livskraft och energi.

– TN70 är en stark sugga, lite mer gammaldags. Det är inte en Ferrari, det är en Skoda som kör väldigt stabilt, säger Peter.

Skiftet blev en viktig del i gårdens strategi, där grisarnas välmående sätts i fokus. På gården får grisarna leva utomhus en stor del av sitt liv, och inga rutiningrepp som svanskupering eller tandslipning görs. Lene och Peter prioriterar hälsosamma och starka djur framför maximal produktion.

Grisarna på Greensgaard föds upp utomhus, med tillgång till stora ytor och skyddande hyddor fyllda med halm. När smågrisarna avvänjs vid 35 dagar flyttar de in i stallar, men har fortsatt tillgång till en yta utomhus. Suggorna lever utomhus året runt. Foto: GREENSGAARD

Direktavtal med butikskedja

Lene och Peter har utvecklat ett unikt koncept där grisarna inte bara föds upp utomhus, utan också säljs genom ett exklusivt avtal med den danska livsmedelskedjan Rema 1000, en av Danmarks största kedjor. Varje vecka levereras 580 grisar från gården via ett lokalt slakteri till Rema 1000:s butiker, där de säljs till danska konsumenter. Vägen till detta samarbete var dock lång.

Idén om att sälja grisarna lokalt började redan 2014, då Lene och Peter upplevde att deras koncept inte fick tillräcklig uppmärksamhet från större aktörer på marknaden. De hade tidigare levererat sina grisar till Friland, ett varumärke känt för sitt fokus på ekologiska och frigående djur. Men där kände de att deras produkt hamnade i skymundan, då Friland, som är en stor aktör inom den danska köttproduktionen, inte fokuserade tillräckligt på deras specifika koncept med utomhusdrift.

– Vi såg att de stora aktörerna inte var intresserade av vårt koncept, och vi kände att vi måste hitta en annan väg för att nå ut, säger Peter.

Efter flera misslyckade försök tog Peter kontakt med Karsten Dejbjerg, tidigare vd för Friland, som nu hade startat sitt eget handelsföretag, Tamaco. Tillsammans började de utveckla ett koncept som skulle möjliggöra direktförsäljning till butik. Detta ledde så småningom till ett avtal med Rema 1000.

Från gården i Vorslunde transporteras grisarna direkt till ett litet privat slakteri i Videbæk, för att sedan förädlas och säljas under Rema 1000:s egna varumärke, där en bild på Lene och Peter syns på förpackningarna. Foto: Greensgaard

Hela grisen i säcken

Samarbetet med Rema 1000 har varit en stor framgång för Peter och Lene. För att konceptet skulle fungera var det ett krav att hela grisen skulle säljas som "free range" och inte bara vissa delar. Det handlar både om lönsamhet och att ta vara på hela slaktkroppen.

– Vi sa tydligt att om vi inte kunde sälja hela grisen, så ville vi inte gå vidare. För att få vårt koncept att fungera behövde vi kunna sälja hela produkten, säger Peter.

Från början var kontraktet för 330 grisar per vecka, men försäljningen gick bättre än förväntat, och i dag levererar Greensgaard 580 grisar varje vecka.

Priserna i butik är cirka 20–30 procent högre för konsumenterna jämfört med konventionellt kött. Men konsumenterna är villiga att betala för mervärdet eftersom gården fortsätter leverera enligt löpande avtal.

Efter att ha stött på problem med sjukdomar valde Lene och Peter att byta moderras till TN70 för 1,5 år sedan. Den nya rasen har visat sig vara bättre anpassad för deras utomhusuppfödning och resulterar i starkare kultingar.

Foto: Ausrine Öhrström

Öppna gårdsdagar

Förutom sitt samarbete med Rema 1000, håller Lene och Peter öppna gårdsdagar den första lördagen varje månad, där konsumenter är välkomna att besöka gården och se hur grisarna föds upp. Ibland håller de även demonstrationer i Rema 1000:s butiker för att berätta om sin produktion. Kommunikationen med konsumenterna menar de är en viktig del i deras marknadsföringsarbete.

De är även aktiva på sociala medier, där de delar information om sitt sätt att producera kött och svarar på frågor från konsumenterna.

– Vi tycker det är viktigt att folk kan få en bättre förståelse för hur grisarna lever och varför vi gör på det här sättet, säger Lene.

För att optimera smågrisarnas tillväxt och hälsa, får de från 2,5 veckors ålder extrafoder i små automatiserade foderboxar. När grisarna når fem veckors ålder flyttar de till stallar där de får samma foder som konventionellt uppfödda grisar för att snabbt nå slaktvikten.

Foto: Ausrine Öhrström

Djurvälfärd i fokus

Lenes och Peters engagemang för god djurvälfärd och deras strävan efter att skapa de bästa möjliga levnadsförhållandena för grisarna har inte gått obemärkt förbi. Greensgaard har rekommenderats av den danska djurskyddsorganisationen Djurens Beskyttelse och har även erhållit certifieringen "Tre hjärtan" inom det statliga djurvälfärdsprogrammet, vilket de menar bekräftar deras arbete.

Greensgaard

Ägare: Lene Conradsen, 48 år, och Peter Bruun 59 år.

Antal sugor: 1 100.

Slaktgrisproduktion: 30 000 slaktsvin årligen.

Växtodling: 450 hektar (allt arrenderat och odlas med spannmål som byts mot foder hos foderleverantören).

Halmförbrukning: 3 500 halmbalar à 500 kilo årligen.

Traktorer: Fem traktorer som används cirka 1 000 timmar per år per maskin.

Servicefordon: Fyra fordon för hantering av dagliga sysslor på gården.

Djurvälfärd: Rekommenderad av Djurens Beskyttelse Danmark, certifierad med tre hjärtan i det statliga djurvälfärdsprogrammet Bedre Dyrevelfærd.

Ausrine Öhrström

Tel: 019-16 64 64

E-post: ausrine@ja.se

Artikeln publicerades fredag den 21 mars 2025

Copyright© Jordbruksaktuellt 2025.

Sidans innehåll och bilder är skyddade enligt lagen om upphovsrätt.

☞ Jordbruksaktuellt

Boställsvägen 4

702 27 Örebro

Tel. 019-16 61 30